

TELEGRAFUL ROMAN

Nr. 89. ANULU XIII.

Telegraful este de două ori pe săptămână: joi și Duminică. — Prenumeratua se face în Săbiu la expediția noastră pe afara la c. r. poste, cu bani gală prin scrisori francate, adresate către expediția Preștiului prenumerării pentru Săbiu este pe anu 7. fl. v. a. ea pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei și pen-

tru provinciele din Monarchia pe unu anu 8. fl. era pe o jumătate de anu 4. fl. v. a. Pentru princ. și terii străine pe anu 12 pe ½ anu 6. fl. v. a.

Inserațele se plătesc pentru întea ora cu 7. cr. și urmă cu literă mică, pentru a doua ora cu 5 ½ cr. și pentru a treia repetare cu 3 ½ cr. v. a.

Săbiu, în 11/23

Novembre 1865.

Dela dietă transilvana.

Clusiu în 8/20 Novembre. Eri au fostu chiamarea sanctului Duchu pentru dieta în biserică rom. catolică. Astăzi pre la 10 ore erau regalicii și deputații invitați la o siedință de deschiderea dietei. La 11 ½ ore s-au sădunat cu totii, comitati de unu publicu numerosu de ambe secse. Venindu președintele dietei bar Franciscu Kemény și ocupandu scaunul, au tinut o cuventare, carea o vădă în originalu în jurnalele magiare. După aceea au denumit o deputație, de a merge la Comisariulu regescu, și dându-i de scire, ca membrii dietei suntu adunati a lu rogă, a se osteni pentru deschiderea dietei. La invitatiunea acăstă au să venit Comisariulu regescu Esceleti Sea D. Conte Crenneville, și au datu secretariului spre cetire decretul de denumirea Sea de Comisariu regescu pentru dieta. Apoi au predat preșidiului dietaliu decretul regescu pentru dietă acăstă, și a facerea ei, care decretu era compusu în trei limbi, și asiă s-au să ceteau în tustrele limbi ale națiunilor ardelene. După aceea Comisariulu regescu au tinut o cuventare către dieta în limbă magiară, la care presedintele dietei au respunsu, asemenea în limbă magiară.

Liniștea și ordinea cea mai bună domniea în sădarea de dieta; nu s-au manifestat nici unu semn de partidă; totu orasului manifestă o fată serioză, că și membrii dietei, caci toti cunoscu seriositatea obiectului, și a imprejurărilor lui.

Regalicii, și deputații romani, caru până acum s-au infatisiatu inca desvălta o activitate, pentru carea națiunea le va sci multiam.

Fia destulu a se dice aci numai atâtă, ca membrii români ai dietei sci și cunoscu puseiunea loru fată cu națiunea, și sărcea, ce au venit asupra-le, sci să afle terenul acelă legală, carele că o ceteate tare și intarita din totu părțile va fi scutul celu siguru alu purtării și a sacrificării loru pentru tronu, patria și națiune.

De aci veri și cine poate să inteleagă, că intre ei domnește unu spiritu și unu cugetu, de a află terenul celu legalu alu acțiunilor loru; spre care sfersitu Sambata și Domineca s-au sădunut conferințe naționale, unde sub preșidiulu Archiierelor au deversu consultările pro et contra în ordinea cea mai bună, și frățiesca. Astăzi la 5 ore după prandu iara se voru continua conferințele naționale române.

Clusiu 8/20 Nov. 1865. (Alta cor.) De joi au inceputu a se adună patres conscripti — adeca ablegati și conchiamatii dietali din totu părțile patriei. — Vineri dimineti a sosi și Esc. Sea Parintele Metropolitu Br. de Siagună și după amedi Esc. Sea Metropolitulu Conte St. Siugiu. Pe la 5 ore séră s-a intemplatu gratularea ambilor Archiieri din partea inteligenței române din Clusiu, descoperindu-si bucuria, și poté onoră în capitală tierei, la care și Esceletiile Sele și-a exprimat bucuria, vediindu-se în mijlocul unui mare numeru de inteligenți a iubitei națiune romane.

In cointelegeră frățiesca s'a tienutu în dilele urmatore Sambata și Domineca după amedi conferințe și consultări private în localitățile acomodate pentru Esc. Sele Metr. St. Siugiu, a căroră decideri ulterioare, nu se potu sci inca de ore ce acelea se continua inca.

Celalaltu tempu s'a folositu spre visite imprumutate.

In 19 I. c. in diu'a deschiderei s'a sădunut liturghia în biserică catolică catedrala la care mai toti membrii dietali, adunandu-se mai anăiu în sală dietala pe la 10 ore, a luate parte; ambii Archiieri insa a ascultat servitiul Ddicescu în bisericele respective.

Atâtă intre conduceatorii Archipastori ai nostri cătu și între membrii dietali romani domnește cea mai exemplara cordialitate frățiesca.

In 20 I. c. adeca astăzi s'a deschisu dietă cu totă solemnitatea. — Pe la 10 ore dimineti a era totă sală cuprinsa de ablegati și de regalicii, acești din urma a fostu mai bine reprezentati. Feluriile și pompoșele costume naționale unguresci radică în semnatatea dilei de astăzi; Români și Sasii insa numai în costume simple negre europene, că candu prin acăstă ară fi vrutu a dovedi, că diu'a acăstă de mare însemnatate nu se scie ce va aduce cu sine în viitoru.

Pe Esc. Sea Gr. Miko și Kemény, ia intempiatul la intrarea loru în sala cu Eljen-uri sgomotose. Cuprindendu locul Statuum Praeses. — Gr. Kemény a salutat dietă convocată prin o cuventare, care a ceteau și a cărei cuprinsu din departarea-mi cea mare, nu l-amu potutu din firu în pera intielege, care însă din jurnalele magiare lă vei audă de siguru, — la care cuventare Protonotariulu tablei reg. Gálfalvi Imre — după obiceiul vechiu, ia respunsu. — După acăstă la provocarea Presedintelui s'a trămisu o deputație sub conducerea B. Iosika Lajos, la Comisariulu reg. spre invitare la deschiderea dietei. — Aducandu deputație respunsul obiceiuitu preste scurtu tempu a intrat în sala, fiindu la portă intempiatul de către Escelesulu regiu Guvern. Se pricepe de sine, că întrarea Comiss. reg. s'a intemplatu între urări sgomotose de Eljen! Sa trăiesca! si Hoch!

Dupa cuprinderea Tronului, s'a ceteau mandatul reg. despre denumirea Comiss. reg. — în limbă latina, și apoi rescriptul reg. din 6 Octombrie a. c. în toate trei limbile patriei, cu care se provoca dietă a luă parte la pertractare art. I a legilor din 48. și conclusulu său asterne la inaltul Tronu. — Cuprinsulu e totu cam acelă, alu rescriptul din 1 Sept. a. c. Seversindu-se legerea acestor acte, Comiss. reg. a dechirat de deschisa dietă de fatia prin o cuventare acomodata ecclu, la care Statuum Praeses respondindu în numele dietei a rugat pe Com. reg. a aduce bucuria și multiamită dietei pentru convocare și la consciintia preanaltului Tronu. — Parasindu după acăstă Com. reg. sală dietei între asemenea urări, — la provocarea presedintelui s'a delegat o comisiune sub conducerea B. Iosika spre verificarea ablegatilor, și eu acăstă siedintă de astăzi s'a încheiatu, și pâna nu se voru face verificările nici nu se va tine altă.

Sub totu decursulu siedintiei a dominu o liniște neacceptată, asemenea și în afara în cetate, numai numerul celu mare a strainilor, care s'a adunat, da Clusului ce-va vietă. Teatrulu, circus Suhr, și totu localitățile publice suntu îndesuite de straini.

Acestă e cursulu lucrurilor de pâna acumă. — Acumă se tîne prandiul celu mare la Comiss. reg. Toti regalicii și deputații suntu chiamati.

Reprezentatiunea națiunei sasești.

(Continuare din nr. 87 și 88.)

Urmandu noi acestui preceptu, ne marginim la nația Transilvană și în specie la puseiunea și starea de dreptu a populației pământului sasești, pre carea numai Universitatea națiunei sasești este constituiunalmente indreptatită și chiamata a o reprezentă.

Din acestu punctu pe deplinu legalu și constituiunalu, ne permitem in asemenea modu, precum amu depusu in p. n. laudata preaumilită reprezentatiune din 29 Martiu 1862. declarările, propunerile și rogările noastre la treptele săntitului tronu, a ne descoperi pe fatia temerile și ingrijirile noastre, cari e in stare ale sterni ducerea in indeplinire a p. n. rescriptu din 1 Septembrie 1865, prin care s'a convocat o dietă pe baza nouă, numai cu scopu de a revede art. 1 de lege din 1848 despre uniunea Ungariei și Transilvaniei cu privire la interesele comune ale ambelor tierei.

Fatia cu faptă, că dietă convocata la Săbiu pe 1 Iuliu 1863 in urmă hărțici comisariului reg. dietaliu din 19 Oct. 1864 pe basă p. n. decisiuni din 14 Octobre 1864, prelungă

asecurarea readunării acelei, au fostu numai amanata; se vede unu momentu de neodihniere neconsiderarea otârfrei intemeiate in constitutiunea Transsilvaniei (Art. XI. 1791) si primite in ordinea dietala dela 21 Aprile 1863, dupa care diet'a are a se incheia prin plenipotentiatulu comissariu regescu alu dietiei, formalu in siedintia publica.

Mai aduncu mergu temerile, cari le-au sternit u convocarea unei diete cu totulu noue, dupa otârurile articulului de lege XI din 1791, deosebitu cu privire la inalt'a insemnatate a objectului ei de pertractare.

Abstragendu dela neinvingibil'a greutate, de a sustiné prelunga acestu articulu de lege, acelu ecuilibru politicu intre natiunile si bisericile recunoscute ale tierei, pre care s'a pusu totudeun'a pondu, se radima acel'a, de o parte pe sistem'a celoru trei natiuni, a Ungurilor, Secuilor si Sasiloru si de alta parte pe ide'a precumpanitorrei indreptâtiri si domniri politice a nobilimei.

In urm'a acestor'a asiá dara, nu numai Români in eualitatea de natiune egalu indreptâtita, ci si acele pârti ale tierei, in care au esistat posessiune nobilitaria cu supusi obligati la robote, cu deosebire in comitate si in scaunele secuiesci si toti eari nu suntu nobili fâra de distingere de natiunitate, suntu cu totulu eschisi dela dreptulu de alegere activa si passiva.

Cu acésta insa nu se unesce principiulu egalei indreptâtiri si obligâri a tuturoru natiunilor, precum si a tuturoru classelor populatiunei, garantata de cîtra Maiestatea Vôstra de repetite ori, faptice aplicata de mai multi ani in toti ramii vietiei de statu si acum prin articululu din 26 Octobre 1863 primita in cîrtile legilor patriei.

Maiestatea Vôstra, este adeveratu, ca pentru ca dupa putintia se micsiorati asprimea acelei legi contrarie ideiloru de dreptu din tempulu presentu, Va-ti induratu cu ingrijire parintiesca egala pentru toti locuitorii tierei a dechiará si pe acele clase de poporu mainante ne indreptâtite politicesce, de indreptâtite la participarea alegoriloru pentru diet'a acésta; insa principiulu acest'a statoritu pre lunga o aplicare consecuenta a otârurilor articulului de lege XI din anulu 1791, si abstragendu dela aceea, ca aceste clase de poporu au o lipsa adunca de a-si deduce deplin'a indreptâtire egala, nu dela faptulu ore-câroru concessiuni, ci dela sigur'a garantia a legei, nici cu privire la natiunile recunoscute nici cu privire la personele singuratice nu se poate pe deplin pune in lucrare.

Indreptâtirea nobililoru de a puté ca atari esercitá in comitate si in scaunele secuiesci netiermurit u dreptulu de alegere, pe candu pentru nenobili in tiér'a intréga e prescrissa implinirea conditiunei censului de contributiune, remane totudeun'a o tratare ne egala a cetătienilor de statu egalu obligati, care fatia cu faptulu, ca starea exceptiunala a nobilimei fu inlaturata si ca principiulu egalei indredatâri si oblegâri a tuturoru classelor populatiunei fu garantat si prin lege, — se simte durerosu.

Nu mai putina temere au provocat scoterea darei capului din censulu statoritu, carea fu computata atâtu in reascriptulu regescu prin care se demanda convocarea dietei pre 4 Noemvre 1861 la Alb'a-Iuli'a, cîtu si in ordinea dietala provisoria din 21 Aprile 1863.

Mai antâiu se detrage prin acésta dela locuitorii credinciosi ai tierei dreptulu de alegere, ce l'au folositu dejá, intr'o astu feliu de estindere, incâtu comune intregi nu capata nici unu alegatoriu, pe candu unu nobilu, chiaru si déca nu platesce nici o contributiune, se bucura de dreptulu de alegere.

Apoi si intre purtatorii de contributiune de aceeasi putetiune sociala se provoca o neegalitate in tratare, carea nu este demandata de principiulu statorirei unui censu. Cetătienii cari locuiesc in cetâti, unde sustau contributiuni de case dupa classe si de câstigulu personalu de o categoria mai inalta, suntu eschisi dela dreptulu de alegere, de-si platescu o contributiune mai mare ca locuitorii dela tiéra, câroru censulu statoritu le da dreptu de alegere.

In fine ducerea in indeplinire cu rigorositate a otaririlor art. de lege XI din 1791, eschide principalminte dela folosirea dreptului de alegere si acele elemente respectabile ale vietiei cetatienesci, preoti, professori, invetitori, advocati, artisli, in eualitatea loru ca atari, carifâra indoieala se numera intre clasele mai inteliginti a populatiunei si in eualitatea acésta se bucura in toate celealte tieri ale monarchiei de dreptulu de alegere.

Si mai putinu se poate aduce ordinea cea noua de alegere in consonantia cu referintele sociale din scaunele si districtele sasesci.

Fatia cu principiulu, de a incopiei de stârile constitutiunali de mai nainte, e unu isvoru de temeri intemeiate faptulu dejá, ca emilerea de ordini de alegere s'a tratatu totdeun'a ca o afacere interna a natiunei sasesci; pentru si in părtele acestea ale tierei alegerea de deputati dietali s'a facutu totdeun'a numai prin representatiunile legali; din contra acum prin pa-

sirea alegatoriloru immediati, egalitatea aceea de dreptu, care au formatu dejá sute de ani bas'a institutiunilor natiunii sasesci, aici mai multu ca ori unde in tiéra tocmai pentru aceea si angustéza, pentru ea cuprinde aici intr'o forma pre toti cetatienii independenti ai comunitathei.

De aceea si afara de tiér'a sasescu s'a nascutu indoieli si intrebâri asupr'a dreptului de alegere pentru die'ta urmatore, unu argumentu, ca legea de alegere dela 1791, fiindca nu poate armonia cu pretensiunile presintelui inaintat, numai ofera nici decâtua vre-o tienuta sigura; la acésta mai vine, ca antistieloru jurisdicțiunilor cu privire la ducerea in indeplinire a alegorilor li s'au datu drepturi, cari s'a considerat totdeun'a că tienatore de cerculu de activitate alu reprezentatiunilor respective.

Cu privire la toate aceste temeri, a câroru pondu esential minte se mai maresce prin observarea, ca convocarea unei diete transsilvane numai pe bas'a otaririlor legilor de mai nainte si de asta se arata că nerealisabila, se poate explică ingrijirea: ca diet'a acum convocata nu va avea acea pusetiune nedisputabila, carea este de lipsa, că sa asecureze in tiéra pretotindenea recunoscerea duratore a decisiunilor ei si prin acésta si a legilor si actelor de statu impreunate cu dens'a.

O regulare insa a cestiunilor de dreptulu de statu, carea sa promita durabilitate, este tient'a desemnata de Maiestatea Vôstra si asemenea de ferbinte dorita de cîtra clasele poporatiunei.

(Va urmă.)

Diet'a croato-slavona.

A gr'i'a. Prim'a siedintia a diei croale o au deschisu banulu prin o cuventare despre care cele mai multe diuarie se intalnescu in parerea, ca e fara colore precisa politica. Mai antâiu si esprima bucuria pentru diet'a cea atâtu de ferbinte dorita de natiunea intréga, Atrage atentiu represantiloru asupr'a missiunei loru dela implinirea cărei aterna fericirea natiunei. In fine dupa ce le aduce aminte de positiunea natiunei croate, care este asiá mica si pre unu teritoriu asiá de putinu, recomanda moderatiune si considerare serioasa a impregurârilor. Ascépta dela cei din galerii o tienuta pacinica, cîci altmintrea va fi silitu a se folosi de drepturile sele de presedinte in tota form'a.

Venindu la alegerea notariloru s'a nascutu o discussiune apriga intre fusionisti si natiunali.

Deputati alesi la diet'a din Clusiu.

Bistrit'a (Distr.): Fried. Thiemann si Antoniu de Brückenthal; Sighisior'a (Scaunu): Fried. Müller senat. si Stefanu Theil secret.; Mercurea (Seauu): Elia Macelariu si Gustavu Wendel; Cohalmu (Scaunu): Mauritiu Conrad si Wilh. Melas; Abrudu: Franc. Szebeni si Nicol. Szilvási; Illyefalva: Gregoian Székely si Franc. Lukács.

Sabiiu 10 Novembre. Regimentulu de pedestriime conte Mazzuchelli nr. 10, care e statiunatu acum de mai multi ani aici, serbeza astadi jubileulu de 150 de ani dela intemierea lui. Cu ocasiunea acésta se mai impreuna si santirea unui stegu nou. Un'a bataliune din acestu regimentu au asistat in parada deplina la festivitate si au datu mai multe slvne.

Tempulu fiindu forte favoritoriu a atrasu o multime forte numerosa, că sa sia martora festivitatiei; cu multa curiositate caută publiculu la doi soldati in costumulu celu vechiu din tempii de candu s'a creatu regimentulu. (Ei purtau palarii in trei cornuri, Peru lungu, capute albe lungi cu unu sîru de bumbi (nasturi) desi, camasie lungi albe, in locu de sabia incinsi cu palosiu si o cartusia mare, puseci mari cu cremenue). Acestea costumati astfelii se aflau la intrata unui'a dintre cele două corturi asiediate inaintea bisericiei romano-cat. (pe care era inscrisssu anulu 1715.) Festivitatea bisericësca se sever si parte in biserică parte in corturi si dura pîna la 12 1/2 incepandu-se dela 10 ore.

Dupa amedi la 3 ore va fi prandiu mare pentru oficeri in sal'a dela „Imperatulu Românilor“; la 6 ore iluminatiune in casarm'a cea mare la 8 ore s'er'a petrecere cu jocu totu in sal'a dela „Imperatulu Românilor.“

Clusiu. „Korunk“ in nrulu seu de dumineca ne da unele date detaiate despre diet'a de acum. Personalulu se compune din acei regalisti cari i-am facutu si noi cunoscuti prin fóia nostra, mai departe din deputati pe cari parte i cunoscem si din fóia nostra. Nrulu deputatilor ese 108 pe candu in anulu 1848 era numai de 88. Immultirea deputatilor vine dela radicarea unoru orasiele in decursulu estoru 17 ani la rangu de cetâti libere si crearea districtului Naseudului. Dintre 108 deputati 52 reprezentă comitate si scaune si 54 cetâti.

Dupa naționalități, presupunendu ca și în Haliș se va alege unu Unguru aru fi 36 Magiari, 26 Secui, 33 Sasi și Români presupuneodu ca sa eșe și din Haliș unulu — aru fi 13.— La olalta tóta diel'a consta din 298 deputati și regalisti dintre cari 117 Magiari, 75 Secui, 56 Sasi și 50 Români.

Oradea mare in 5 Novembre 1865.

(Deschiderea și constituirea Societății de lectura a junimei române din Oradea — mereu pentru anul scolaristicu 186^{5/6}.)

a) In urmaret provocării indreptate de conducatorul societăției d. Justinu Popfiu către tinerii Români studiosi la academii de drepturi precum și către cei din clasele VII. și VIII. gimnasiala, că unii ce în intileșulu statutelor au de a fi membri ordinari ai laudatei societăți, pentru a se aduna pre Dumineca, adeca : 22 Octombrie la seminarulu domesticu pentru deschiderea societăției; aceia-si se să adunara intr'unu numeru frumosu.

b) La propunerea conducatorului se alege o deputație de doi insi pentru invitarea Rvrd. D. canonicu Ioann Popu și supraveghitoru alu societății la deschiderea acoleia-si, cari implinindu-si sarcina concretă; se re'ntornara esprimendu parerea de reu din partea Rvrd. D. supraveghitoru, ca pentru morbulu, ce lu impedece, nu pote luă parte la deschiderea societăției, concretindu acestu oficiu Dlui conducatoru, carele deschise siedint'a cu un'a cuventare corespondiantă scopului, în care aretandu marea insemnata, ce o are limb'a și literatur'a în vieti' natiunilor, trecu la desfășurarea scopului societății, care nu e altul, decât deprinderea tinerimii în limb'a și literatur'a română, salutandu atât pre membrii cei vechi, readunati aici iara pentru ajungerea acelu scopu maritiu, cătu și pre membrii cei noi, cari intra acum prim'adată in societate; și indemnandu-i la incrare neobosita, numai asiă potendu speră sa culéga odata fructul osteneleloru sale.

c) Dlu conducatoriu declarandu siedint'a deschisa, se cetira statutele societății.

d) Dupa acésta se face inscrierea membrilor de fatia in numeru de 37 insi, parte juristi, parte gimnasti din cl. VII. și VIII.

e) Dlu conducatoriu propune a se procede la alegerea oficialilor societății; ce se să intemplă conformu statutelor, parte prin voturi secrete, parte prin achiamatiuni; alegendu-se de notariulu corespondintelor : Demetriu Pop'a jur. an. I.; de notariulu siedintelor : Nicolau Oncu stdt. in cl. VII. gimnasiala ; de casariu Vasiliu Popu jur. an. III.; și de bibliotecariu : Antoniu Berinde stdt. in clas'a VIII. gimnasiala. Resultatul alegerilor fu primitu cu „sa traiescă !“

f) In urm'a conclusului siedintei I. din anul scolariu trecutu, de a se tine siedintia in fia-care septembra Dominec'a, se lasa in vigore și pentru anul curinte; dupa aceste siedint'a s'a incheiatu.

Datu in Oradea mare, din siedint'a de deschidere și constitutiva a societății de lectura a junimei române pentru anul 186^{5/6} tînuta in 22 Octombrie 1865.

Demetriu Pop'a, Justinu Popfiu,
not. coresp. conducatoriu. „Conc.“

Pest'a. (Cuventarea deputatului Trefort) E lucru cunoscutu, ca programele candidatilor din Ungaria, inainte de alesii deputati vorbesc forte cu resvera seu nici decum despre afacerile comune ale monarchiei. Acum ne aducu dianarie o cuventare a unui deputat a leisu, Trefort, care se pronuntia și in priyint'a acelorui afaceri comune.

Procediendu din principiile și din punctele de vedere statorite inca in diel'a trecuta, diel'a de fatia de bună séma va avea se ocupă mai antâiu de statorirea acelorui afaceri a referintelor nostru caracteristice, care suntu comune toturorui tinerilor din monarchia. Dêca suntu astfelii de afaceri, urmează de sine ca aceleia au de a se pertrăta iara in comunu. A determină form'a acestei pertrări va fi problem'a cea mai grea a senatului imperialu; pentru ca dela form'a acésta va aterna in viitorulu celu mai de aproape mesur'a constituunismului din patri'a nostra și din monarchia.“

Despre cestiunea finantiala dice mai departe : Permite-mi onorati alegatori, că sa ve punu in vre-o căte-va linii inaintea ochiloru parerea mea individuala despre objectulu acesta de urmări asiă grave. Sistemulu regimului ce s'a urmatu de 17 ani au imbrâncit finantiele austriace și au rui-netu creditulu monarchiei. Reulu e mare, elu apasa greu statul și pre fia-care cetățianu alu statului; insa prin reduce-rile speselor și prin o desvoltare rapede a isvórelor economică se potu inca aduce in ordine și se potu inca incunjură-

crise seriöse, daca finantiele trebuie sa trece prin acele reforme, prin care are sa trece administratiunea, deca e ca monarchia sa se organizeze definitiv și cu succesu. Precum suntu de a se secerne afacerile tierilor de ale monarchiei, toam'a asiă suntu de a se deosebi finantiele tierilor de ale monarchiei. Finantiele concentrate in Vienn'a și bugetulu de pâna acum trebuie sa se imparta in trei părți. Ungaria și tierile sănatore de dens'a și voru acoperi lipsele loru, asemenea voru ingrijii tierile de dincolo de Lait'a de lipsele loru; voru fi asiă dăoue bugete ale tierilor și unu alu treilea alu monarchiei. Lângă administratiunea finantelor monarchiei voru mai fi dăoue ale tierilor.

La finantiele monarchiei voru fi de a se socotî töte felurile de contributiuni, cari receru necessitatea unei dispozitioni comune, precum duanele (vâmile), contributiunile de consumație și monopolorile. Dêca se vede ca veniturile cari incarzug din isvórele acestea nu suntu de ajunsu spre acoperirea receptiilor monarchiei, atunci dupa proporțiuni statorite in comunu, deficitulu sa se acopere din contributiunile direpte. Isvórele de venitul ale finantelor tierilor suntu : contributiunea de pamant, de edificii, de industria, timbrulu și alte dări de feliu acesta, lângă care mai suntu de a se numeră contributiunea din ereditate, bunurile statului și montanul. Spre evitarea tuturor colisiunilor, este de a se intogmî unu despartimentu deosebitu sub ministrul finantelor tierilor spre administrarea duanelor, contributiunilor de consumație, monopolelor și a isvórelor incurgătoare din acestea, asiă incău ministrul respectivu de tiéra din Ungaria, asiă dăra celu ungurescu, sa duca in indeplinire ordinatiunile privitoré la aceste obiecte ale ministrului imperialu și sa i respunda veniturile. Trebuie sa mai observu cu ocazia acésta să impregiurarea, ca in unele locuri se facu promisiunii de stergerea contributiunilor indirecte. Domnilor mei ! Ori principesori in care modu va fi guvernata Ungaria se liurile aceste de contributiuni nu se potu sterge. Prelângareductiunile cele mai mari, statul totu are atatea lipsă, incă unu le pote acoperi din contributiunea de pamant și altele de soiulu acesta. Contributiunile indrepte suntu nedelaturabile; insa ele trebuie acum regulate și usurate, pentru că sa fia suportabile și sa termurescă libertatea cetățienilor cătu numai se pote in măsura mai mica:“

Pest'a. „N. Fr. Bl.“ au adus in dilele trecute momentos'a scire din Pest'a dupa unu corespondinte securu, ca diel'a Ungariei se amana pe 15 Ianuarie. Caus'a acestei amânări o afla corespondintele dîsei foi in impregiurarea, ca sala museului, carea era destinata a cuprinde provizoriu reprezentant'a Ungariei nu se pote adaptă mai ingraba pentru tineră dielei. „Presse“ insa in unulu din numerii mai prospeti ne spune ca amanarea pote sa fia numai pâna in 14 Decembrie și adauge apoi și dens'a ca motivele acestea nu suntu de origine politica, ci din vechiul usu, dupa care trei dile suntu lasate pentru sosirea deputatilor. N. Fr. Bl. său mai bine corespondintele acestei foi candu impartasiesc amanarea de mai susu dice, ca acésta s'aru recomandă și din privintie politice, pentru a pâna atunci atatu diel'a Croației cătu și a Transsilvaniei se pote pronuntia asupr'a referintelor loru fatia cu Ungaria și si-aru poté tramite ablegatii sei la Pest'a. Despre magnatii din Croația și Slavonia adauge acelu corespondinte, ca aru fi si primitu invitatiunile la diel'a ungurescă și N. Fr. Pr. adauge ca invitatiunile aceste oficiose aru fi subscrise de cancelariulu aulicu ungurescu. „Presse“ afirma într'o corespondintia de aici ca invitatiunile s'aru fi trimisă tuturorui magnatilor din Ungaria, Croația, Slavonia și Transilvania și cătra toti episcopii de sub patronatulu apostolicu al coronei unguresci. Numerulu totalu alu magnatilor invitati aru fi preste 700 de insi, se presupune ca nu si voru ocupa locurile in cas'a magnatilor mai multi decât jumetatu din nrulu aretat.

Escesele la alegeri curgă mereu și coruptiunile prin beuturi, bani și alte de feliu acesta Presse inca le constată.

Lem polea 16 Nov. Alegerile ocupă populatiunea de aici in unu modu viu de totu. In cas'a municipalităției era in diu'a alegerilor 6 sale pline de alegători. Israeltelitii detera mân'a cu Ruténii pentru ca sa eșe cu candidatulu seu Rodakowski. Frecările intre partide repetitive mereu au degenerat in fine in batâi formale, spre a căroru domolire au trebuitu recuiratu ajutoriu militar.

In fine rezultatul alegerii fu din 3618 de voturi 2322 s'au datu contelui Goluchowski și 1292 pentru Rodakowski. Israeltelitii se pregatesc cu unu protestu in contr'a actului de alegere.

Principalele române unite.

Guvernului a recunoscutu oficialu pe D. Oscaru Malmeros in calitate de Consulu alu Statelor-Unite Americane la Galati.

In mai multe districte, tieranii nu suntu in stare de a-si procură grâu, că sa si faca sementia. Ministrul nostru din Iaintru, a agriculturii si a lucrărilor publice D. Generalu E. I. Florescu s'a grabit de a luă mesurile necesarie că sa remedieze energetic acestui reu.

„Ech. dan.“

D. C. Iliescu este numitu primarul comunei Bucuresei.

Dnii N. Tetorianu, Alexe Marinu, Ulis Cretienu, C. Algiu, P. Pereti, D. Atanasiadi, suntu numiti adjutore.

Consiliari suntu: Dnii Enrich Vinterhalder, N. Lazaru Gherasimu, Aaronu Florianu, Protop. Demitrie Sachelarie, Doctorulu Severinu, D. Stefanu H. Pandele, N. Boranescu, Dobre Nicolau, Macsimilianu Drocu, Dimitrie Voreas.

Ministrul secretariu de statu la despartiemintele de interne, agricultura si lucrări publice au asternutu Domnitorului unmatoriului reportu:

Prea Inaltate Dómne!

Subsemnatulu, preocupat de trebuinta ce are de imbunatatirea si industrii a tierei si avendu in vedere folosele ce resulta din insiintarea espozitiunilor, fiindca destinta emulatiunea si pune in activitate tota facultatile industriale si fece că avutia nationala sa creasca prin perfectarea diferitelor producții, amu insiintati, pe temeiul fondurilor ce mi s'a afectatu in bugetulu anului curentu o espozitie de produse agricole, articole industriale, vinuri, apicultura, vite si unu concursu de pluguri la Frumosa, in orasul Iasi, la 16 Septembre trecutu, care a fostu organisata de unu comitetu, compusu din dd. N. Catargiu, prefectulu judetului Iasi, si D. I. Ionescu, inspectorulu de agricultura, iara premiarea productelor in espozitie s'a facutu, conformu art. 29 din regulamentulu espozitiunilor, de unu juriu, compusu din Dnii I. Albinetu, Al. Mavrocordatu, Botez, C. Dragici, Mateiu Mancosi, C. Codrescu, Al. Negru si G. Paunu.

Acesta espozitie s'a deschis publicului in diu'a de 30 Augustu si s'a inchis la 16 Septembre si resultatul produsu a fostu destulu de satisfacatoru, precum amu avutu ocazie a me incredinti a din raportulu comitetului, fiindca pe langa agricultorii si industriasii din Iasi, au concurat si acei a din mai multe judetie ale tierei, astfelu ea espozitie din Iasi a intrunitu flori, produse agricole, vite, obiecte industriale si vinuri care au atrasu atentiunea cunoscatorilor si a omenilor de gustu.

Dintre persoanele cari au espusu asemenea produse si obiecte industriale, si au facutu concursu de pluguri, precum amu vediutu din raporturile comitetului, numai acei a preveduti in liste aci anexate, in numeru de 143, au meritatu, dupa apretiile facute de juriu, a fi incurajati prin dare de medalii de argintu si bronz si recompense banesci, si pe care in diu'a inchiderei espozitiunei, amu autorisatu pe d. prefectu a le imparti in numele Mariei Vostre acelorui persoane, ca semnu de incurajare pentru produsele si obiectele ce au espusu si pentru concursulu de pluguri facutu.

Acestea fiindu, Preainaltate Dómne, motivele pentru care amu facutu acesta espozitie si resultatele ei, cu totu respectulu le supui la cunoscinta Mariei Vostre, si ve rog plecatu sa binevoiti a le da inalta aprobatie, prin subscrierea anexatului proiectu de decretu, iara personalor ce au instituitu comitetulu si juriulu, li se va exprima multiamirea guvernului pentru staruintile depuse in organisarea espozitiunei.

„Reform'a“

Publicarea

sumelor incuse la fondulu Assoc. tranne dela siedintia Comit. Assoc. tinuta in 3 Oct. a. c. pana la siedintia Comitetului din 15 Novembre a. c.

1) D. profesorul in Oradea-mare Iustinu Popescu tramite la fondulu Assoc tax'a de m. ord. pe an. 186 $\frac{4}{5}$ 186 $\frac{5}{6}$ in suma 10 fl. v. a.

2) prin zelulu si stârventia Domnului parochu in Sina Luc'a Sav'a, s'a tramesu la fondulu Assoc. urmatoriele contribuiri binevoit. si anume: a) dela D. Sea Luc'a Sav'a 3 fl. b) dela emeritulu parochu Pamfilie Sav'a 2 fl. c) dela D. Invatatoriu Danielu Meg'a 1 fl. d) dela D. Ioann Morariu titoriu 20 xr. e) dela D. Dimitrie Nicora crisanu 30 xr. f) dela D. Pamfilie Bebeselia Jude comunale 40 xr. g) dela D. Nicolae Ciugudeanu Notariu comunale 5 fl. h) dela Ioann Bogdanu

Redactoru responditoru Nicolau Cristea.

economu 1 fl. i) dela Ioann Iancu 30 xr. k) dela Vasile Bogdanu 30 xr. l) dela Ioann Mat. Sterpu 20 xr. m) dela Nicolae Pac'a 20 xr. n) dela Nicolae Redutiu 20 xr. o) dela Nicolae Vasilie 20 xr. p) dela Dimitrie Streuli'a 10 xr. q) dela Teodoru Streulea 20 xr. r) dela Ioann Petru Besti 30 xr. s) dela Petru Besti 10 xr. t) dela Constantinu Pamfiloiu 40 xr. u) dela mai multi crestini 1 fl. 25 xr. v) din cass'a bisericiei 3 fl. w) din cass'a comunale 2 fl. v. a.

Summa 21 fl. 65 xr.

Asa dura summa adunata prin zelosulu parochu Luc'a Sav'a face: dovedieci si unu de floreni 65 xr. v. a.

3) prin D. Protopopu si Col. alu Assoc. Ioann Petricu s'a tramesu la fondulu Assoc. 10 fl. v. a. si anume: a) dela D. Spiridonu Damianu tax'a de m. ord. pre an. trecutu 186 $\frac{4}{5}$ 5 fl. b) dela D. Constantinu Coltoleanu tax'a rest. pre an. 186 $\frac{4}{5}$ 5 fl.

Summa 10 fl. v. a.

Dela Secretariatulu Asociatiiunei

Sabiiu in 15 Novembre 1865.

Nr. 52—1

CITATIUNE EDICTALA.

Ann'a Magurenu din Dieci, Comitatulu Aradului in Ungaria, care acum de siepte ani, cu necredintia au parasit pe legiuifulu seu barbatu Eliseiu Cotioiu docente in comun'a Ciurles'a, comitatulu Albei de josu in Transsilvania; prin acest'a se provoca, ca dela dat'a de josu in terminu de trei luni de dile, sa se infatisieze negresitu inaintea forului subsrisu, caci la din contra procesulu divorciale asupra-i pornit, se va decide si fara de ea, in intielesulu SS. Canone ale Bisericei noastre gr. orientale.

Dela Sc. protopopescu gr. or. alu Zlatnei de josu.
Abrudu in 16 Oct. 1865.

Ioanne Gallu,
Adm. protop. gr. or.

Nr. 50—2

Citatiume edictala.

Ioann Mateiu, din Brasovu, de legea gr. or., care de optu ani si mai bine a parasit cu necredintia pe legiuifulu sea sotia Marin'a Bucuru Stinge, totu din Brasovu si de legea gr. or., prin acest'a se sorocesce, ca, dela dat'a de josu in terminu de unu anu si un'a di, sa se infatisieze inaintea Scaunului Protopopescu, I. alu Brasovului, caci la din contra se va da hotârire la actua sotiei lui si in lipsa-i.

Brasovu 25 Octubre 1865.

Iosifu Baracu, Protopopu.

Nr. 63—1

EDICTU

Ann'a lui Michailu Bogdanu din Vulcanu care de 2 ani au parasit cu necredintia pre legiuifulu seu barbatu Vasile Carstea din Codle'a in districtulu Brasovului, se citeza prin acest'a, in terminu de unu anu dela datulu de fatia a se presenta cu atatu mai sicuru, inaintea subsrisului Scaunu Protopopescu, eu catu ca pomenitulu ei barbatu a pornit procesu divorcialu asupra-i, carele apoi dupa espirarea terminului de susu se va decide si in absentia densei.

Dela Scaunulu Protopopescu gr. or. alu Branilui.

Zernesci in 2 Octomvre 1865.

Ioann Metianu
Protopopu.

Deschiderea

noului „Hotel Nationalu“ in suburbiiu Iosefinu Nr. 55 in Sabiiu

Cu totu respectulu sub inseminatulu are onore a aduce la cunoscinta publica, ca densulu au intogmitu acestu hotelu cu totul din nou si corespondentiu intru tote recerintielor tempului mai nou cu deosebire pentru p. t. calatori (viajieri).

Atatu pentru familii catu si pentru persoane singuratice prin prestigios'a impartire a loru 20 camere de passa gieri, s'a ingrijitu catu se poate mai bine, tinendu-se computu (socotelu) de totu felul de confortu.

Cu totu respectulu subsrisulu si va da tota silintia a merita increderea p. t. ospeti prin stricta atentie si conducere a acestui hotelu.

Catu pentru pretiuri, estintati si a va fi surprindiatore invitandu la numeros'a cercetare care onore a se inseamna.

Gottfr. Gruninger

Sabiiu, Noemvre 1855.

Nr. 28—6

De Limbiku Kordelatu. (Vreme solitaro-Bandwurm)
Vindecă fără durere si pericolu în 2 ore Dr. Bloch
în Viena, Praterstrasse No. 42. — Deslușir se
dău prin serisori francate. — Medicamente cu
modulul întrebuintării se trimit cu postă.

Editura si tipariul tipografiei archidiecesane.